

מסורת הש"ס

(א) [ג'ל' בכתב], (ב) [ח' פס' מיה' מיה']
ע"כ ומה שפירשנו (ג) [ח' פס' מיה' מיה']
(ד) [פס' מיה' מיה'] (ה) [ג'ל' בכתב]
עד שישב ושמח ופלה כי
אפי' וכו' (ו) [כ' פס' מיה']

הנהרות הב"ח

(א) בפסוקא חסר ועד
שישג ומשמח (ב) [ח' פס' מיה' מיה']
פירש עד שישב ושמח
(ג) אם אינו מניח כלל
ואף וי' נמחק; (ד) רש"י
ד"ה מותר וכו' וחומס
בירו ש"י; (ה) חו"מ ד"ה
החם וכו' מפרישת לעיל
נ"ב כדף טו ד"ה ח"ג;
(ו) ד"ה המטהר וכו'
ויפסי' מלמטה;
(ז) בא"ר
כשהפסקו; (ח) בא"ר
אין להחיר כיון שהוא
מירש; (ט) בא"ר ח"ל
דפי' וכו' מפתח וחומס
ועל מפרש; נ"ב פירש
דשהה דבלי' ונעדי'
טובים אחרין אף בשם
מפתח וחומס הא דקמי'
עד שיכח ומשמח בכל גווט'
אחרת אף כיון מפתח
וחומס ועל מפרש אין
השומר כ"י דאף ביול'
ונכנס מותר אפי' אין
מפתח וחומס; (י) ד"ה
וחלון וכו' שיכנס בו
העובד כוכבים אפי' הוא;

מוכר רש"י

המטרה יינו של עובד
כוכבים, ישראל שדך
עונם של עתים נתימר
כדי למכור לפרל' ואין
טוב משת לעתים עד
שמכרנו לאחר זמן וטוב
בשמות של עתים; נע"כ
... והלכה כותב לו
התקבלתי. אם כתב לו
הע"ס התקבלתי מתן
מעות, כלומר הריני כאלו
קבלתי מעות, שפ"י מעבד
כדך להיל"ל אין משהיה
כלל פה שהל"ל (שם);
מותר, אם יש מפתח או
חומס כ"י שאל (שם); זה
היה מעשה בית שאן
ואסרו, דכיון דיש לו מלה
על אחו' יין מאן דבעי
עבד, אכל מלה שאלי על
אחו' יין ממי שאין לו פלו
חוד דמי, דקמי' רש"ה הלא
כתב לו התקבלתי מתן
מעות מותר (שם);
הדרך ע"ד רבי
יסמאל

רבי ישמעאל פרק רביעי עבודה זרה

סא.

עין משפט
נר מצוה

ק א מ"י פ"י מיה' מיה'
הלכה ט פסג לאוין
קמי' עוש"ע י"ד ט"י קסה
ספ"ד ה'
קא ב ב ד ה ו ז ח ט
ג ד ה ו ז ח ט פ"ג ט
ג ד ה ו ז ח ט פ"ג ט
לאוין קמה עוש"ע י"ד ט"י
קלא ספ"ד ה'
קב י מ"י טס הל' ו'
קג כ מ"י טס הלכה א'
קמג טס עוש"ע טס
פ"ד קל ספ"ד ט':

דקאול מיניה ומיניה. שהולך ומתגלגל הכלי כל שעה ע"י שהוא מגלגלו ומורידו לבור הלך שלח בחמתו לא דמישיטן דלמא נגע: **בבב' המטהר** יינו של עובד כוכבים. שעשאו בכשרות למוכרו לישראל ולא נתן דמים עכשיו לעובד כוכבים עד שימכרו וטומא נרשמו של עובד כוכבים: **מותר**.

התם ידקאול מיניה ומיניה: **בתנ'י** יהמטהר יינו של עובד כוכבים ונותנו ברשותו (ובבית) הפתוח לרשות הרבים בעיר שיש בה עובדי כוכבים וישראלים מותר בעיר שכולה עובדי כוכבים אסור (א) [טע' שישב ומשמר] (ב) ואין השומר צריך להיות יושב ומשמר אע"פ שהוא יוצא ונכנס מותר ר"ש בן אלעזר ואומר רשות עובדי כוכבים אחת היא: יהמטהר יינו של עובד כוכבים ונותנו ברשותו והלה כותב לו התקבלתי מוכן מעות מותר אבל אם ירצה ישראל להוציא (א) ואינו מניחו עד שיתן לו את מעותיו זה היה מעשה בבית שאן ואסרו: **גמ'** בעיר שכולה עובדי כוכבים נמי יהא יכא רובלין המחוירין בעיירות אמר רבי יוחנן שיש לה דלתין ובריה אמר רב יוסף ויחלוין כרה"ר דמי יהאשפה כרה"ר דמי יהאיקלא כרה"ר דמי פסיק רישיה פלוגי בה רב אחא ורבינא חד אמר וחד שרי מאן דאסר למה ליה הסליק התם ומאן דשרי זימנא דאבדה ליה בהמה וסליק לעיניו בתרה: ת"ר יאחד הלוקח ואחד השוכר בית בחצירו של עובד כוכבים ומילאהו יין וישראל דר באותה חצר מותר ואף על פי שאין מפתח וחומס בידו

התם דקאול מיניה ומיניה. פ"ה שהולך ומתגלגל כל שעה ע"י שהוא מגלגלו ומורידו לבור הלך שלח בחמתו לא דמישיטן דלמא נגע לפי הדומה משמע שרש"י רוצה לומר דמגע עובד כוכבים שלח בכונה ע"י דבר אחר אסור כשהיה והלא שהכשירוהו בחמתו היינו לפי שלח היה אחו'ו בידו אלא סמוך לבור וזרקו ומי' שלח בחמתו אסור אע"פ שזריקה כזו טהור כיון שהוא סמוך החמירו בין דלמא נגע וכן פירש רש"י בשם רש"י וחלק בין זרק מכנגדו לזרק למרחוק מיהו לא יתכן כדפרישית לעיל (ו):

המטהר יינו של עובד כוכבים. פירוש רש"י במהדורא בתרא כגון שכתב לו התקבלתי הוה ליה יינו של ישראל ודקמי' סיפא והו סיפא פירושא דרשא דבית הפתוח לרה"ר ובעיר שישאלים ועובדי כוכבים דרים זה מותר ואע"פ שאין מפתח וחומס ביד ישראל ואע"ג דנגמרא כבתימא ענין בינו של ישראל כחצר אחת שאין ישראל דר באותה חצר מפתח וחומס הכל שאני כיון שפתח פתוח לרה"ר נעיר שכולה עובדי כוכבים אסור ואף בהמטהר שפתח ר"ת שאין כלן מפתח וחומס בבית ר"ת הכי פריך נגמרא הא איכא רובלין המחוירין בעיירות וכי מה ידעו הרובלין שיראו היין בביתו של עובד כוכבים בלא מפתח וחומס שהוא של ישראל שירא העובד כוכבים מהם כי אין לדמות לעיר שישאל ועובדי כוכבים דרים זה שהתיר רש"י כאן אף בלא מפתח וחומס דהאס ירא העובד כוכבים שמה אחו'ו אסור לישראלים הדרים שם לתא לב על ינו אבל רובלי' עובדים לפי שעה מה ידעו ועוד שמדמה אשפה ודיקלא לפתח פתוח וכי מה ככרל היא זו שנייה העובד כוכבים ליגע בין שהוא אללו בלא מפתח וחומס מיראת מקרה שיכנס ישראל הדך נעיר על האשפה או יעלה על הדקל ועוד למאי דמפרש נגמרא אי לח"ק אי לר"ש בן אלעזר דאפילו נעיר שכולה עובדי כוכבים אסור מותר משום דעובדי כוכבים מיראת מה יחמה נראה שיהיו שאין שם מפתח וחומס יחוש פן יכנסו הנפקד יין אין לומר דמפתח ירא מן המוכר פן יעליל עליו כי מה חושש המוכר אם יכנסו הנפקד ועוד מאחר דמיירי בעובד כוכבים שכתב לו התקבלתי ומעתה מה חילוק יש בין עובד כוכבים זה לעובד כוכבים אחר אפי' ביד המוכר ינו של ישראל הוא ועוד קשה דמדתני סיפא והלא כותב התקבלתי מכלל דרשא לאו כהכי מיירי לכן נראה לר"ת להעמיד משנתנו שיש מפתח וחומס וכן פירש"י כפירושים ראשונים ובלא כתב לו העובד כוכבים התקבלתי והלך בעיר שישאל ועובדי כוכבים דרים זה ופתח פתוח לח"ק ר"ת אע"פ שהוא ינו של עובד כוכבים מותר כיון דמפתח וחומס בידו שהעובד כוכבים ירא פן יראהו ישראל עורה ומזיף יגד לישראל שתיירו ויפסקו (א) למכור ינו ולא דמי לעובד כוכבים שנמלא צד הנכור של יין דלמינה גיש לו מלה עליו דהתם כיון שיש מפתח וחומס היה לנו להחיר משום רובלין שיראהו עורה ומזיף יבניו שאותו יין של יחא דאף בעיר שכולה עובדי כוכבים כיון שיש מפתח וחומס היה לנו להחיר משום רובלין שיראהו עורה ומזיף יבניו שאותו יין של ישראל הוא וכן ירא ממוקם דאיכא אשפה ודיקלא כמו כפתח פתוח ואחי נמי שפיר למאן דלברי נגמרא (א) שהפקדו בבית עובד כוכבים אחר אי לא מישיטן לגומלין דבבית עובד כוכבים אחר היו ינו של ישראל שאין לעובד כוכבים האחר שום דבר על היין וכיון שיש מפתח וחומס אין לחוש שיערה הנפקד ומזיף אפילו נעיר שכולה עובדי כוכבים יס להחיר ויכ"י שיש מפתח וחומס מותר והוא שיש מפתח וחומס והלא חתר אחרת היא בעיר שכולה עובדי כוכבים כיון שאין מפתח פתוח לרה"ר נעיר שכולה עובדי כוכבים אסור ואע"פ שיש מפתח וחומס בידו ולא יועיל כלום פתח פתוח דמוקי לה נגמרא בעיר שיש של עובד כוכבים שאין רובלי' עובדי כוכבים אפי' שיש מפתח וחומס מותר שיש שלח כתב התקבלתי א"כ ינו של עובד כוכבים הוא וכן מתיב נגמרא דין של עובד כוכבים ישראל דר בחצר אחרת אסור לר"ש אע"פ שיש מפתח וחומס וסיפא דקמי' והלא כותב התקבלתי היו ינו של ישראל הלך נגמרא וחומס שרי אבל בלא מפתח וחומס אין להחיר כיון (א) שברשות העובד כוכבים דבקל יכנסו ולא דמי להיהא דנמלא צד הנכור שחמרט באין לו מלה על היין דהתם איכא חמתי לעינותא ינו של ישראל וברשות ישראל דרשות ישראל מועיל כמו מפתח וחומס ולהכי מייתי לעיל ראייה מהך כדפרי' לעיל והלא דישאל דר באותה חצר שהיין מוחה שם לא שנו בינו של ישראל לא שנו בין של עובד כוכבים אפי' אף בלא מפתח וחומס כדאמר ליה ר' יוחנן למנא תני אע"פ שאין מפתח וחומס משהו דישאל דר באותה חצר חסוב כמו שומר דכני ביולא ונכנס כדמתן אין השומר צריך להיות יושב ומשמר אע"פ שהוא יולא ונכנס כו' וא"ת היאך נזכיר ממתני' דיולא ונכנס סגי לכתמלה אף בלא מפתח וחומס כיון שהעמדתו שיש מפתח וחומס וכפ"ק דחולין (דף ג. וס.) מייתי לה להחיר אף לכתמלה דקא פריך התם יולא ונכנס לכתמלה לא והתני אין השומר צריך כו' ומה ראייה היא זו שאני הכא שיש מפתח וחומס וי"ל דר"ש בעיר שכולה עובדי כוכבים אסור אפי' שיש מפתח וחומס ועלה מפרש (א) אין השומר צריך כו' אלא אפילו יולא ונכנס ומתוך שהעמיד ר"ת כולה שמעתין נגמרא מפתח וחומס ואפילו הכי מטמר ינו של עובד כוכבים ברשות עובד כוכבים אסור כיון שלח כתב לו התקבלתי מתחלה היה ר"ת רוצה לאסור אותם היינו שקויני העובדי כוכבים מישראל ומוליקין אותם ממקום הוול למקום היוקר ואע"פ שמחמיתים אותם חומס סמוך חומס כהתיב מלא שמוקים ופוליס כפוליס מלא ומה ומלא זה דהא מתן המטהר ינו של עובד כוכבים כו' בעיר שכולה עובדי כוכבים אסור אפי' שיש מפתח וחומס וכיון דקיימא לן כר"א דשרי בחומס אחד אין לנו לחלק בין חומס אחד לחומס בתוך חומס דכי אסרנא חומס אחד נאסר גם שני חוממות ואחרי כן מלא טעם להחיר דדוקא מטמר ינו של עובד כוכבים שנקחו העובד כוכבים בכרמו ולא טרה בו ויאל בקל לזיף אבל הכל כיון שטורה זה כך שזוקא אותו מישראל וגם מחמיתו חומס בתוך חומס ונושאו להשמכר בו אין לירא שיערה חייף פן יפסיד טרה ועל סמך הירא לו שמה יין שהובא ממלכיה"ל זה הענין ועוד אחרת נעיר שלחמות יין ביד עובד כוכבים לעיל שפריך אין מעמדין (דף ג. וס.) ד"ה דאמר וס' ד"ה השולח: והא"כ רוב"ץ. ואע"ג דתקנת עורא לא היהא אלא שיעברו בערי ננות ישראל שלא יתגנו על צעליהן לפי דרכם היו עוברים שם: והלון ברשות הרבים דמי. פי' כקונטרס ל"א חלון של ישראל פתוח כנגד פתח הבית ואם הבית שהיין בו סגור דליכא למיחש שיכנס (א) זה העובד כוכבים ואפילו הוא פתוח אין לחוש שיכנס בו ויסגור בעדו דמרחת מישראל שכנגדו כיון שאין העובד כוכבים דר בבית היין ודוקא ביום אבל בלילה אסור: